

Så här kan du arbeta med sångsagor

Vi som arbetar med barn, vet att sånger och sagor fungerar bra i arbetet med barnen. Jag arbetar ofta med att göra en liten saga utifrån en "bildrik" sång, jag kallar det för en sångsaga, och berättar den för barnen.

- Genom sånger och sagor utvecklas barnens ord- och begreppsförråd och barnen utvecklar sin förmåga att lyssna och får ett rikare talspråk.
- Om vi dessutom lägger till att samtala och fantisera runt sångsagorna, utvecklas barnets förmåga att berätta och reflektera.
- Genom att alla kan vara med och lyssna och sjunga tillsammans utvecklar barnen sin förmåga att arbeta i grupp och visa hänsyn mot sina kamrater när de berättar något.
- När vi fantiserar vidare tillsammans efter en sångsaga, både barn och vuxna, hjälper vi barnet att utveckla sin förmåga att fantisera.
- Vill vi utveckla barnens intresse för skriftspråket kan vi enkelt använda oss av sångsagorna och sedan fantisera vidare och gemensamt skriva ner vår nya berättelse.
- För att utveckla intresset att läsa läser vi sedan barnens gemensamma saga tillsammans, lånar ut den till andra grupper/klasser.
- För att utveckla läsförmågan kan du skriva den gemensamma sagan på datorn och låta barnen läsa den själva, antingen för varandra eller hemma som läsläxa.

Välkommen in i sångsagans värld!

Maria Hællquist

Förskollärare och lågstadielärare

Så här arbetar jag

- Börja samlingen eller lektionen med en sångsaga
- Läs en sångsaga efter en rörelsesång för att lugna ner
- Läs en sångsaga innan lunchen
- Läs en sångsaga vid vilan
- Läs en sångsaga när andan faller på
- Dramatisera sången utifrån sångsagan
- Rita/måla till sångsagan
- Sångsagan introducerar det gemensamma skrivandet
- Sångsagan används för gemensam läsning för de barn som kan läsa

När jag har sångsamlingar tillsammans med barnen startar jag ibland min samling/lektion med en sångsaga för att få barnen att sitta ner i lugn och ro, lyssna och känna att samlingen har börjat. Eller så lägger jag in en sångsaga efter en härligt, aktiv rörelsesång så att barnen får tid att lugna ner sig. Det är enkelt att lägga in en sångsaga i samlingen och jag kan välja att arbeta vidare med den på olika sätt. Ibland, när jag har en liten stund över, till exempel innan lunch, när en del barn kan vara hungriga och lite oroliga, brukar jag sätta mig ner och ha en liten minisamling där jag läser en av sångsagorna och sedan sjunger sången tillsammans med barnen. Sedan är vi samlade och redo för lunchen! Sångsagor fungerar också vid vila på förskolan, men då är det viktigt att välja en lugn sång eller berätta för barnen att "sagan lyssnar vi på nu och sången sjunger vi tillsammans när alla har vaknat".

Sångsagan och sången används också som inspiration för att starta ett gemensamt fantiserande och skrivande. Tillsammans gör vi en egen fortsättning, inspirerade av sångsagan. Vi målar bilder i olika tekniker, antingen utifrån sången eller från sångsagan. Bilderna kan användas i den gemensamma sagan eller så sätter jag upp dem och gör en sångutställning. För barn som läser kan sångsagan användas att läsa högt tillsammans, i grupp eller som läsläxa. Det är spännande, både för barnen och mig, att läsa vår gemensamma saga och på föräldramötena brukar jag alltid läsa någon av våra storböcker. Det brukar vara väldigt uppskattat! Ett annat sätt är att låta barnen dramatisera sången utifrån sagan och då behöver ni kanske ändra i den för att alla ska kunna vara med. Möjligheterna är många!

Så här kan du prova att arbeta

Läs *sagan* för barnen, eller lär dig den utantill och *berätta* den för barnen. Därefter kan du *välja bland förslagen* som följer efter sagan eller hitta på egna saker att göra. För att förstärka sagan kan du använda dig av leksaker/gosedjur eller rita enkla bilder på ett blädderblock. Jag har ibland låtit barnen rita bilder till en av sagorna, plastat in dem och sedan satt upp och berättat om sagan en gång till. Om du vet att barnen kan en av sångerna kan du börja med att läsa sångsagan för dem och låta dem *gissa* sången. Är sången ny för barnen, berättar du sångsagan som då blir en *introduktion* till den nya sången.

Samtala

Läs/berätta sagan för barnen, samtala runt dina frågor och sjung sedan sången.

När vi samtalar med varandra får barnen träna på att visa varandra respekt genom att lyssna på varandra och vänta på sin tur. De får även träna på att berätta, argumentera och reflektera över frågorna vi tar upp. Genom samtalet lär de nya ord och begrepp av sina kamrater och av oss vuxna. En del av sångerna innehåller ämnen att samtala runt. Förbered dig genom att fundera igenom vad du skulle vilja diskutera med barnen.

Fantisera vidare

Läs/berätta sagan och sjung sången och fantasera sedan en fortsättning på sagan.

Att fantasera är livsviktigt. Att fantasera tillsammans i grupp hjälper de barn som har svårt att fantasera själva. Tillsammans med kamraterna kan man hitta på mycket. Efter en saga brukar jag passa på att samtala och fantasera en liten stund med barnen innan vi sjunger sången. Ibland räcker det med talat fantasierande i stunden, men ibland väljer jag att skriva ner barnens tankar på ett blädderblock. Skriv sedan ut texten på en dator, klipp isär texten i lika många delar som det finns barn i gruppen och låt dem illustrera varsin del. Klistra in illustrationer och texter i en storbok av kartong. Läs boken tillsammans. Varför inte visa upp den på föräldramötet och läsa den för föräldrarna! Med de minsta barnen kan du spela in er saga och sedan lyssna på den flera gånger! Träna på att komma ihåg sagan först, repetera den gemensamt och lyssna sedan om ni kom ihåg allt. En del av sångerna innehåller förslag som man kan fantasera vidare från.

Bild

Läs/berätta sagan, sjung sången och arbeta sedan vidare med den i bild.

Ett av läroplanens mål är att barn ska få utveckla sin skapande förmåga och förmedla sina upplevelser och tankar i olika uttrycksformer, bland annat bild. Här passar även sångsagorna in. När sagan är läst/berättad och sången är sjungen, kan man fortsätta genom att måla utifrån sångsagan. Använd olika tekniker. Varför inte göra en välkomnande vägg i entrén, en "sångentré" där ni sätter upp bilderna och små skyltar med sångens titel? På så sätt ser föräldrar och andra gäster att ni sjunger mycket tillsammans! En del av sångerna innehåller bildförslag.